

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο πενταμελές τμήμα)
της 16ης Ιουνίου 2011*

Στην υπόθεση T-196/06,

Edison SpA, με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους M. Siragusa, R. Casati, M. Beretta, P. Merlino και E. Bruti Liberati, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους V. Di Bucci και F. Amato, στη συνέχεια δε από τους V. Di Bucci και V. Bottka,

καθής,

με αντικείμενο, κυρίως, αίτημα περί μερικής ακυρώσεως της αποφάσεως C(2006) 1766 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/F/38.620 — Υπεροξειδίο του υδρογόνου και υπερβωρικό άλας), καθόσον αφορά την προσφεύγουσα, και, επικουρικώς, αίτημα περί μειώσεως του ύψους του προστίμου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Vadaralas, προεδρεύοντα (εισηγητή), M. Prek, A. Dittrich, L. Truchot, και K. O'Higgins, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Σεπτεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η προσφεύγουσα, Edison SpA (πρώην Montedison SpA), είναι εταιρία ιταλικού δικαίου η οποία, μέσω της Montecatini SpA, ήλεγχε, μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 2000, το 100 % του κεφαλαίου της Ausimont SpA, που παρασκευάζει υπεροξειδίο του υδρογόνου (στο εξής: PH) και υπερβορικό άλας (στο εξής: PBS).
- 2 Μεταξύ Δεκεμβρίου του 2000 και Μαΐου του 2002, η Ausimont ελεγχόταν κατά πλειοψηφία από την προσφεύγουσα. Τον Μάιο του 2002, η Ausimont πωλήθηκε στον όμιλο Solvay SA και κατέστη, από την 1η Ιανουαρίου 2003, η Solvay Solexis SpA.

- 3 Τον Νοέμβριο του 2002, η Degussa AG πληροφόρησε την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την ύπαρξη συμπράξεως στις αγορές του ΡΗ και του ΡΒS και ζήτησε την εφαρμογή της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3).
- 4 Η Degussa προσκόμισε ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία στην Επιτροπή, τα οποία της έδωσαν τη δυνατότητα να διενεργήσει, στις 25 και 26 Μαρτίου 2003, ελέγχους στις εγκαταστάσεις ορισμένων επιχειρήσεων.
- 5 Στις 26 Ιανουαρίου 2005, η Επιτροπή απέστειλε ανακοίνωση αιτιάσεων στην προσφεύγουσα και στις λοιπές εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.
- 6 Κατόπιν της ακροάσεως των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2006) 1766 τελικό, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ κατά των Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals Holding AB, EKA Chemicals AB, Degussa, της προσφεύγουσας, FMC Corp., FMC Foret SA, Kemira Oyj, L'Air liquide SA, Chemoxal SA, SNIA SpA, Caffaro Srl, Solvay, Solvay Solexis, Total SA, Elf Aquitaine SA και Arkema SA (Υπόθεση COMP/F/38.620 — Υπεροξειδίο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), περίληψη της οποίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 13ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 353, σ. 54). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο της 8ης Μαΐου 2006.

Η προσβαλλόμενη απόφαση

- 7 Η Επιτροπή ανέφερε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι οι αποδέκτριες αυτής επιχειρήσεις μετέσχον σε ενιαία διαρκή παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), αφορώσα το ΡΗ και το παράγωγο προϊόν του ΡΒS (αιτιολογική σκέψη 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 8 Η διαπιστωθείσα παράβαση συνίστατο κυρίως στην ανταλλαγή μεταξύ των ανταγωνιστών σημαντικών πληροφοριών εμπορικού περιεχομένου και εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικών με τις αγορές και τις επιχειρήσεις, στον περιορισμό και στον έλεγχο της παραγωγής και των δυναμικών και πραγματικών παραγωγικών ικανοτήτων, στην κατανομή των μεριδίων της αγοράς και των πελατών, καθώς και στον καθορισμό και στην παρακολούθηση της τηρήσεως των σχετικών με τις τιμές στόχων.
- 9 Η προσφεύγουσα θεωρήθηκε, «από κοινού και αλληλεγγύως» με τη Solvay Solexis, υπεύθυνη για την παράβαση (αιτιολογική σκέψη 423 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 10 Για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων, η Επιτροπή εφάρμοσε τη μεθοδολογία η οποία εκτίθεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, [AX] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3).
- 11 Η Επιτροπή καθόρισε τα βασικά ποσά των προστίμων σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως (αιτιολογική σκέψη 452 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η οποία χαρακτηρίστηκε ως πολύ σοβαρή (αιτιολογική σκέψη 457 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 12 Κατ' εφαρμογή διαφορετικής μεταχειρίσεως, η προσφεύγουσα, και η Solvay Solexis κατατάχθηκαν στην τρίτη και προτελευταία κατηγορία, που αντιστοιχούσε στο αρχικό ποσό των 20 εκατομμυρίων ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 460 έως 462 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 13 Προκειμένου το ως άνω αρχικό ποσό να έχει επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, εφαρμόστηκε σε αυτό συντελεστής 1,5, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας. Δεδομένου ότι η Solvay Solexis μεταβιβάστηκε σε μια άλλη επιχείρηση, ο συντελεστής αυτός δεν εφαρμόστηκε στο πρόστιμό της (αιτιολογική σκέψη 463 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 14 Δεδομένου ότι, κατά την Επιτροπή, η προσφεύγουσα μετέσχε στην παράβαση από τις 12 Μαΐου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, ήτοι κατά τη διάρκεια περιόδου πέντε ετών και επτά μηνών, το αρχικό ποσό του πρόστιμου της αυξήθηκε κατά 55 % λόγω της διάρκειας (αιτιολογική σκέψη 467 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 15 Λόγω των επιβαρυντικών περιστάσεων, η Επιτροπή αύξησε κατά 50 % το επιβληθέν στην προσφεύγουσα ποσό του πρόστιμου, λαμβάνοντας υπόψη την υποτροπή σε σχέση με την παράβαση που διαπιστώθηκε με την απόφαση της Επιτροπής 94/599/ΕΚ, της 27ης Ιουλίου 1994, σχετικά με διαδικασία της εφαρμογής του άρθρου [81 ΕΚ] (Υπόθεση 31.865 — PVC) (ΕΕ L 239, σ. 14) (αιτιολογικές σκέψεις 469 και 496 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 16 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81[ΕΚ] και 82[ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), η Επιτροπή μείωσε το πρόστιμο που επέβαλε αλληλεγγύως στη Solvay Solexis στο ποσό που αντιστοιχούσε στο 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της το 2005 (αιτιολογική σκέψη 498 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 17 Το άρθρο 1, στοιχεία ε' και ιδ', της προσβαλλομένης αποφάσεως ορίζει ότι η προσφεύγουσα και η Solvay Solexis παρέβησαν το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, συμμετέχοντας στην επίμαχη παράβαση από τις 12 Μαΐου 1995 έως την 1η Δεκεμβρίου 2000.
- 18 Με το άρθρο 2, στοιχείο γ', της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επέβαλε στην προσφεύγουσα πρόστιμο ύψους 58,125 εκατομμυρίων ευρώ, η δε Solvay Solexis θεωρήθηκε «από κοινού και αλληλεγγύως» υπεύθυνη για το πρόστιμο αυτό μέχρι ποσού 25,619 εκατομμυρίων ευρώ.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 19 Ιουλίου 2006, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 20 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου τροποποιήθηκε, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο έκτο τμήμα και, κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, η υπό κρίση υπόθεση παραπέμφθηκε ενώπιον του έκτου πενταμελές τμήματος.
- 21 Λόγω κωλύματος δύο από τα μέλη του τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, δύο άλλους δικαστές για να συμπληρωθεί η σύνθεση του τμήματος.
- 22 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Σεπτεμβρίου 2010.
- 23 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον την αφορά,
  - επικουρικώς, να ακυρώσει ή να μειώσει το ύψος του προστίμου που της επιβλήθηκε,
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

24 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή,

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 25 Δεδομένου ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας προς στήριξη του αιτήματος περί ακυρώσεως στρέφεται, κατ' ουσίαν, κατά της διαπιστώσεως της ευθύνης της για την παραβατική συμπεριφορά της θυγατρικής της, πρέπει να υπομνησθεί, εκ προοιμίου, η σχετική με το θέμα αυτό νομολογία.
- 26 Κατά πάγια νομολογία, η συμπεριφορά μιας θυγατρικής εταιρίας μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρία, ιδίως, όταν η θυγατρική, μολονότι έχει χωριστή νομική προσωπικότητα, δεν καθορίζει κατά τρόπο αυτόνομο τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει, κυρίως, τις οδηγίες της μητρικής εταιρίας, ενόψει, ιδίως, των υφισταμένων μεταξύ των δύο αυτών νομικών οντοτήτων οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C 97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I 8237, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 27 Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, η μητρική και η θυγατρική εταιρία αποτελούν τμήματα της ίδιας οικονομικής οντότητας και, συνεπώς, συναπαρτίζουν μία και μόνη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ (απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 26 ανωτέρω, σκέψη 59).
- 28 Στην ειδική περίπτωση στην οποία μια μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής που διέπραξε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού της Ενώσεως, αφενός, η μητρική αυτή εταιρία μπορεί να ασκεί καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής αυτής και, αφετέρου, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω μητρική εταιρία ασκεί όντως καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 26 ανωτέρω, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 29 Υπό τις συνθήκες αυτές, αρκεί να αποδείξει η Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου μιας θυγατρικής προκειμένου να τεκμαρθεί ότι η μητρική ασκεί καθοριστική επιρροή επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής αυτής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να θεωρήσει τη μητρική εταιρία υπεύθυνη για την επίμαχη παράβαση, εκτός αν η μητρική αυτή εταιρία, η οποία οφείλει να ανατρέψει το τεκμήριο αυτό, προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία δυνάμενα να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 26 ανωτέρω, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν μια θυγατρική εταιρία καθορίζει τη συμπεριφορά της στην αγορά κατά τρόπο αυτοτελή, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν τις οικονομικές, οργανωτικές και νομικές σχέσεις μεταξύ της θυγατρικής και της μητρικής εταιρίας, τα οποία ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση και τα οποία, επομένως, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εξαντλητικής απαρίθμησης (απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 96 ανωτέρω, σκέψη 74· βλ., επίσης, κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2007, T-112/05, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-5049, σκέψη 65).
- 31 Εν προκειμένω, στις αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 379 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι μια μητρική εταιρία μπορούσε να θεωρηθεί

υπεύθυνη για την παράνομη συμπεριφορά μιας θυγατρικής, στον βαθμό που η τελευταία αυτή δεν καθορίζει τη συμπεριφορά της στην αγορά κατά τρόπο αυτόνομο. Διευκρίνισε ότι μπορούσε να τεκμαρθεί ότι μια κατά 100% ελεγχόμενη θυγατρική εφαρμόζει βασικά τις δοθείσες από τη μητρική της εταιρία οδηγίες και ότι η τελευταία αυτή μπορούσε να ανατρέψει το τεκμήριο προσκομίζοντας την απόδειξη περί του αντιθέτου.

- 32 Όσον αφορά τον καταλογισμό στην προσφεύγουσα της παραβατικής συμπεριφοράς της Ausimont, η Επιτροπή ανέφερε, καταρχάς, στην αιτιολογική σκέψη 416 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι επρόκειτο για την «άμεσα ελεγχόμενη» θυγατρική της κατά τον χρόνο της παραβάσεως.
- 33 Στην αιτιολογική σκέψη 417 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή αναφέρθηκε στα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα αμφισβήτησε τον καταλογισμό αυτόν.
- 34 Στην αιτιολογική σκέψη 418 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή ανέφερε ότι, σε αντίθεση προς τη θέση που υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ο πλήρης έλεγχος της θυγατρικής αρκούσε για να αποδειχθεί η ευθύνη της μητρικής εταιρίας, ελλείψει επιχειρήματος ανατρέποντος το τεκμήριο που προκύπτει από τον έλεγχο αυτό.
- 35 Όσον αφορά, εν συνεχεία, τα επιχειρήματα που πρόεβαλε η προσφεύγουσα προς στήριξη της αυτοτέλειας της Ausimont, η Επιτροπή τόνισε, στις αιτιολογικές σκέψεις 419 έως 421 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι από «άλλα στοιχεία [προέκυπτε] το αντίθετο», αναφερόμενη, αφενός, στις συνθήκες συμμετοχής των διευθυντικών στελεχών της προσφεύγουσας στη σύσκεψη του Μαρτίου του 1994 με τους εκπροσώπους της Degussa και, αφετέρου, στο ότι ένα πρόσωπο ήταν μέλος τόσο του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont όσο και αυτού της Montecatini, καθώς και στις συνθήκες αναδιαρθρώσεως του ομίλου τον Δεκέμβριο του 2000. Η Επιτροπή θεώρησε, στην αιτιολογική σκέψη 422 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι τα «λοιπά στοιχεία» που προσκόμισε η προσφεύγουσα, μεταξύ άλλων το γεγονός ότι δεν εγνώριζε τη σύμπραξη, δεν αρκούσαν για να ανατρέψουν το τεκμήριο.

- 36 Τέλος, η Επιτροπή θεώρησε ότι συντρέχει ευθύνη της προσφεύγουσας, λαμβανομένης υπόψη της «εμπλοκής της [...] στις εμπορικές πράξεις της Ausimont» και της κατά 100% συμμετοχής της στο κεφάλαιο της τελευταίας αυτής (αιτιολογική σκέψη 423 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 37 Αμφισβητώντας την εκτίμηση αυτή, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, τρεις λόγους που αντλούνται, ο πρώτος από προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας, ο δεύτερος από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως και ο τρίτος από παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ.
- 38 Το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να εξετάσει πρώτα τον δεύτερο λόγο.

Επί της προβαλλόμενης παραβάσεως της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 39 Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι η διαπίστωση της κατά 100% συμμετοχής της στο κεφάλαιο της Ausimont δεν αποτελεί επαρκή λόγο για να εξηγηθεί γιατί της καταλογίστηκε η ευθύνη της επίμαχης παραβάσεως και ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατική και ανεπαρκής, όσον αφορά δύο άλλα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 419 έως 421 της αποφάσεως αυτής.
- 40 Ειδικότερα, όσον αφορά τη σύσκεψη της 16ης Μαρτίου 1994, της οποίας έγινε επίκληση στην αιτιολογική σκέψη 420 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα παρέσχε στην Επιτροπή, με την από 13 Απριλίου 2006 απάντησή της, ορισμένο αριθμό στοιχείων που απεδείκνυαν ότι οι συνθήκες της επίμαχης συσκέψεως δεν μπορούσαν να στοιχειοθετήσουν την ευθύνη της όσον αφορά την επίμαχη παράβαση, αλλά ότι, αντιθέτως, επιβεβαίωναν την αυτοτέλεια της θυγατρικής της.

- 41 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφετέρου, ότι υπέβαλε, με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την αυτοτέλεια της Ausimont. Η Επιτροπή απέρριψε τα στοιχεία αυτά ως ανεπαρκή, χωρίς να εκθέσει τους λόγους της απορρίψεως αυτής. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελής λόγω απόλυτης ελλείψεως αιτιολογήσεως επί του σημείου αυτού. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν εξέτασε καν ούτε ένα από τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα για να αποδείξει την αυτοτέλεια της Ausimont.
- 42 Με βάση τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή δεν μπορούσε να στηρίξει τα συμπεράσματά της σε ένα «αμιγώς τυπικό στοιχείο», ήτοι την έμμεση κατοχή του συνόλου του κεφαλαίου της Ausimont, και σε δύο μόνο πραγματικά περιστατικά, ήτοι τη σύσκεψη της 16ης Μαρτίου 1994 και το γεγονός ότι ένα πρόσωπο ήταν μέλος τόσο του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont όσο και αυτού της Montecatini. Τα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της δίκης δεν μπορούν να ληφθούν συναφώς υπόψη.
- 43 Δεδομένου ότι η Επιτροπή καταλόγισε την ευθύνη στην προσφεύγουσα βάσει τεκμηρίου, θα έπρεπε να αναλύσει με ιδιαίτερη προσοχή τα στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα. Η μη αιτιολογημένη απόρριψή τους μετέτρεψε το επίμαχο τεκμήριο από μαχητό σε αμάχητο, με συνέπεια την αντικειμενική ευθύνη της προσφεύγουσας.
- 44 Η Επιτροπή απαντά αναφέροντας ότι ο πλήρης έλεγχος της Ausimont από την προσφεύγουσα δημιουργεί το τεκμήριο της ασκήσεως της καθοριστικής επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής αυτής. Τα στοιχεία που παρατέθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 420 και 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως χρησίμευσαν ως επιπλέον ενδείξεις μιας τέτοιας επιρροής, η οποία προέκυπτε ήδη από το επίμαχο τεκμήριο.

- 45 Όσον αφορά το πρώτο στοιχείο, από τις πληροφορίες της Degussa και της προσφεύγουσας προκύπτει ότι οργάνωσαν από κοινού τη σύσκεψη της 16ης Μαρτίου 1994, η δε πρόσκληση του προέδρου της Ausimont στη σύσκεψη αυτή ήταν «απρόσμενη». Ο κύριος σκοπός της ήταν να συζητηθεί η ενδεχόμενη εκ μέρους της Degussa εξαγορά των δραστηριοτήτων της Ausimont στον επίμαχο τομέα, καθώς και το σχέδιο της Ausimont να κατασκευάσει ένα νέο εργοστάσιο στο Bitterfeld (Γερμανία). Το γεγονός ότι η σύσκεψη αυτή είχε οργανωθεί από την προσφεύγουσα συνιστά ένδειξη της επιρροής της επί των δραστηριοτήτων της Ausimont.
- 46 Σε αντίθεση προς το επιχείρημα της προσφεύγουσας, από το σημείωμα της Degussa προκύπτει ότι συζητήθηκε επίσης ο τομέας του PH και του PBS γενικά. Η ένδειξη αυτή επιβεβαιώθηκε από τον πρόεδρο της Ausimont. Μολονότι η επίμαχη σύσκεψη διεξήχθη ένα περίπου έτος πριν από την έναρξη της παραβάσεως, ουδείς λόγος υφίσταται για να θεωρηθεί ότι δεν αποκαλύπτει τις σχέσεις μεταξύ της προσφεύγουσας και της Ausimont κατά τη διάρκεια της παραβάσεως, καθόσον η διάρθρωση του ομίλου δεν υπέστη εν τω μεταξύ τροποποιήσεις.
- 47 Όσον αφορά το δεύτερο στοιχείο, το γεγονός ότι ο πρόεδρος της Ausimont ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Montecatini συνιστούσε ένδειξη της βουλήσεως της προσφεύγουσας να εξασφαλίσει τη σταθερότητα της αλυσίδας ελέγχου μεταξύ αυτής και της Ausimont.
- 48 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από την απουσία προσωπικού δεσμού μεταξύ αυτής και της Ausimont αντικρούεται εξάλλου από το γεγονός, που προκύπτει από την απάντηση της Solvay Solexis σε αίτηση παροχής πληροφοριών, ότι ο πρόεδρος και ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας υπήρξαν μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont κατά τη διάρκεια μέρους της παραβατικής περιόδου. Μολονότι πρόκειται για στοιχείο που δεν περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δικαιούται να το επικαλεσθεί, σε απάντηση στο επιχείρημα της προσφεύγουσας.

- 49 Όσον αφορά τους λόγους της απορρίψεως της ανταποδείξεως, η Επιτροπή αναφέρει ότι η υποχρέωσή της αιτιολογήσεως δεν περιλαμβάνει την υποχρέωση να εξετάσει όλα τα πραγματικά και νομικά σημεία που ανέκυψαν κατά τη διοικητική διαδικασία. Υποστηρίζει ότι από κανένα από τα στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν μπορούσε να αποδειχθεί η αυτοτέλεια της Ausimont.
- 50 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αιτιολόγησε την απόφασή της επαρκώς κατά νόμο και, μεταξύ άλλων, ότι εξήγησε επαρκώς τους λόγους για τους οποίους απέρριψε τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας. Ειδικότερα, στις αιτιολογικές σκέψεις 419 έως 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως, απάντησε στα επιχειρήματα της προσφεύγουσας κατά τα οποία η Ausimont έχαιρε αυτοτέλειας, τονίζοντας συναφώς την ύπαρξη ενδείξεων περί του αντιθέτου, ήτοι τη σύσκεψη της 16ης Μαρτίου 1994, καθώς και τα καθήκοντα που ασκούσε ο πρόεδρος της Ausimont στο διοικητικό συμβούλιο της Montecatini.
- 51 Τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα ήσαν, εν πάση περιπτώσει, ανεπαρκή. Το γεγονός ότι η δραστηριότητα μιας θυγατρικής δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του ομίλου δεν συνιστά σημαντική ένδειξη. Η ανάμειξη της προσφεύγουσας στην εξυγίανση του ομίλου είχε ευλόγως ως συνέπεια την εμπλοκή της στις σημαντικότερες στρατηγικές επιλογές, προκειμένου ακριβώς να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι επιλογές αυτές να αποβούν βλαπτικές για την εξυγίανση του ομίλου. Το γεγονός ότι η μητρική εταιρία δεν ασχολείται άμεσα ή έμμεσα με την τρέχουσα διαχείριση των δραστηριοτήτων της θυγατρικής δεν αποδεικνύει την αυτοτέλεια της τελευταίας αυτής. Για να διαπιστωθεί η καθοριστική επιρροή αρκεί η μητρική εταιρία να έχει βαρύνοντα λόγο στις θεμελιώδεις στρατηγικές επιλογές της θυγατρικής.
- 52 Ο έλεγχος του ομίλου που περιέγραψε η προσφεύγουσα και ο οποίος ασκούσαν μέσω τριών επιτροπών οι οποίες συναντούσαν κάθε τρίμηνο τα διευθυντικά στελέχη των θυγατρικών δεν μπορεί να εξομοιωθεί με τη δραστηριότητα διαχείρισεως μετοχών από μια αμιγώς χρηματοοικονομικής φύσεως εταιρία χαρτοφυλακίου. Επιπλέον, κατά τη δήλωση του προέδρου της Ausimont, η προσφεύγουσα ήταν ενήμερη σχετικά με τα «σχέδια και τον προϋπολογισμό του ομίλου Ausimont», τους «γενικούς στόχους», καθώς και τις «γενικές αρχές στον τομέα των ανθρώπινων πόρων», και ασχολήθηκε με την «κάλυψη των χρηματοοικονομικών αναγκών» της Ausimont για την υλοποίηση των σημαντικότερων στρατηγικών σχεδίων της.

- 53 Το γεγονός ότι, δυνάμει του καταστατικού της εταιρίας, το διοικητικό συμβούλιο της Ausimont διέθετε ευρεία διακριτική εξουσία όσον αφορά τις εμπορικές δραστηριότητες δεν συνιστά απόδειξη της αυτοτέλειάς της, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις θεμελιώδεις στρατηγικές επιλογές. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα παρενέβη σε στρατηγικές αποφάσεις που αφορούσαν τα σχέδια της Ausimont σχετικά με ένα νέο εργοστάσιο στο Bitterfeld ή μια κοινοπραξία στις Ηνωμένες Πολιτείες.
- 54 Η προβαλλόμενη απουσία ενδείξεων αναμείξεως στα πρακτικά των συνεδριάσεων των διοικητικών συμβουλίων της προσφεύγουσας ή της Ausimont, τα οποία εξάλλου δεν προσκομίσθηκαν, δεν είναι επαρκής, καθόσον η άσκηση μιας τέτοιας επιρροής δεν πρέπει οπωσδήποτε να διαφαίνεται από τα πρακτικά αυτά.
- 55 Συνεπώς κατά την Επιτροπή, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη όσον αφορά την απόρριψη των επιχειρημάτων που προέβαλε η προσφεύγουσα με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, δεν είναι σκόπιμη η ακύρωση της αποφάσεως αυτής, δεδομένου ότι η τυχόν ακύρωσή της θα συνεπαγόταν, κατ' ανάγκην, την έκδοση νέας αποφάσεως, πανομοιότυπης, από απόψεως ουσίας, με την προηγούμενη (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2006, T-217/03 και T-245/03, FNCBV κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-4987, σκέψη 363).

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 56 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και πρέπει να διαφαίνεται από αυτήν κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, ώστε να καθίσταται δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκεί τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, δεδομένου ότι το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το

σχετικό θέμα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 57 Η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί όλων των επιχειρημάτων που προβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι, αλλά αρκεί να εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές εκτιμήσεις που έχουν αποφασιστική σημασία για την οικονομία της απόφασης. Ειδικότερα, δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί στοιχείων που προφανώς δεν ασκούν επιρροή, είναι ασήμαντα ή προδήλως δευτερεύοντα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, T-349/03, Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2197, σκέψη 64· βλ., επίσης, κατά την έννοια αυτή, απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 56 ανωτέρω, σκέψη 64).
- 58 Όταν, όπως εν προκειμένω, μια απόφαση εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ αφορά πολλούς αποδέκτες και θέτει ζήτημα καταλογισμού της παραβάσεως, πρέπει να περιέχει επαρκή αιτιολογία ως προς καθένα των αποδεκτών της, ειδικότερα ως προς εκείνους οι οποίοι, κατά το γράμμα της ως άνω απόφασης, πρέπει να υποστούν τις συνέπειες της παραβάσεως αυτής. Έτσι, έναντι μιας μητρικής εταιρίας που ευθύνεται για την παράβαση αλληλεγγύως, μια τέτοια απόφαση πρέπει να εκθέτει εμπειριστατωμένα τους λόγους που δικαιολογούν γιατί η παράβαση πρέπει να καταλογισθεί σ' αυτήν την εταιρία (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψεις 78 έως 80).
- 59 Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 416 έως 423 της προσβαλλομένης απόφασης, ο καταλογισμός της παραβατικής συμπεριφοράς στην προσφεύγουσα στηρίζεται στη διαπίστωση της έμπρακτης ασκήσεως της καθοριστικής επιρροής της επί της Ausimont, η οποία προκύπτει από ένα τεκμήριο συνδεδεμένο με τον πλήρη έλεγχο της επί της θυγατρικής αυτής μέσω μιας εταιρίας, το δε τεκμήριο αυτό δεν ανατράπηκε, κατά την Επιτροπή, από την προσφεύγουσα.

- 60 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν εξέθεσε επαρκείς λόγους όσον αφορά τη διαπίστωση της ευθύνης της, ειδικότερα, καθόσον αυτή δεν διευκρίνισε τους λόγους της απορρίψεως των στοιχείων που είχε προσκομίσει προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο.
- 61 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα, στην απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, προέβαλε μια ειδική επιχειρηματολογία προκειμένου να αποδείξει την αυτοτέλεια της Ausimont.
- 62 Καταρχάς, υποστήριξε ότι επιτελούσε, κατά τον χρόνο της παραβάσεως, τη λειτουργία μιας μη επιχειρησιακής εταιρίας χαρτοφυλακίου ενός εξαιρετικά διαφοροποιημένου ομίλου, διευκρινίζοντας ότι μόλις το 2002 άρχισε να ασκεί εκ νέου τη δραστηριότητά της ως παραγωγός και προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας. Συναφώς, προσκόμισε μια περιλήψη των δηλώσεων ΦΠΑ (φόρου προστιθεμένης αξίας) σχετικά με τη δραστηριότητα της δικής της εταιρίας, καθώς και τη δραστηριότητα της Montecatini, ήτοι της εταιρίας διά της οποίας ήλεγχε την Ausimont, καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως.
- 63 Ανέφερε ότι η δραστηριότητα εταιρίας χαρτοφυλακίου δεν συνεπαγόταν ανάμιξη στη διαχείριση των θυγατρικών, καθόσον ο έλεγχός τους περιοριζόταν στον έλεγχο των οικονομικών τους αποτελεσμάτων μέσω εσωτερικών και εξωτερικών λογιστικών ελέγχων. Η προσφεύγουσα στηρίχθηκε, συναφώς, σε συνταχθέντα από τις διοικητικές της υπηρεσίες έγγραφα που χρονολογούνταν από την παραβατική περίοδο και αφορούσαν την οργάνωση του εσωτερικού λογιστικού ελέγχου.
- 64 Επικαλέσθηκε στη συνέχεια τις ιδιαίτερες συνθήκες της χρηματοοικονομικής κρίσης του ομίλου, αναφέροντας ότι όλα τα διευθυντικά στελέχη του ομίλου είχαν αντικατασταθεί το 1993 και ότι η νέα της διεύθυνση είχε θέσει σε εφαρμογή ένα σχέδιο αποδεσμεύσεως από τις μη στρατηγικές δραστηριότητες του ομίλου, που εκτεινόταν από το 1993 έως το 2001 και αποσκοπούσε στη μείωση της χρηματοοικονομικής αστάθειας και στην αποφυγή της πτωχεύσεως. Ανέφερε ότι το σχέδιο αυτό προϋπέθετε απόλυτη διαχειριστική αυτοτέλεια των εταιριών του ομίλου και, μεταξύ άλλων, της Ausimont, καθόσον η εταιρία αυτή δραστηριοποιούνταν στον τομέα που δεν είχε θεωρηθεί ουσιώδης και από τον οποίο είχε δρομολογηθεί η αποδέσμευση.

- 65 Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας αυτής, η προσφεύγουσα εξέθεσε τα στοιχεία της λειτουργίας του ομίλου της, ο οποίος είχε δημιουργηθεί το 1995 από 932 εταιρίες που δραστηριοποιούνταν σε διάφορους τομείς της οικονομίας και είχε υποστεί μια σημαντική αναδιοργάνωση, η οποία ολοκληρώθηκε το 2002 και η οποία αποσκοπούσε στην επικέντρωση των δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας.
- 66 Επιπλέον, προσκόμισε έναν αριθμό αποδεικτικών στοιχείων, ήτοι την επιστολή που απηύθυνε ένα από τα διευθυντικά της στελέχη σε τρίτους το 1995 και στην οποία ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η «η παγιωμένη πλέον πολιτική [συνίστατο] στην ανάθεση όλης της επιχειρησιακής διαχείρισεως [σε] εταιρίες [του ομίλου]», τη δήλωση του πρώην προέδρου της Ausimont, που πιστοποιούσε την αυτοτέλειά της στον τομέα της εμπορικής πολιτικής, ένα αντίγραφο του καταστατικού της Ausimont, κατά το οποίο στο διοικητικό της συμβούλιο είχαν απονεμηθεί «ευρύτατες εξουσίες για την τρέχουσα και μη διαχείριση της εταιρίας» και «η αρμοδιότητα να πραγματοποιεί όλες τις ενέργειες που [έκρινε] σκόπιμες για την υλοποίηση του εταιρικού της σκοπού», καθώς και τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont της 27ης Μαΐου 1996, όπου απονεμήθηκε στον πρόεδρό της «όλη η εξουσία και το δικαίωμα της τρέχουσας και μη διαχείρισεως της εταιρίας».
- 67 Η προσφεύγουσα ανέφερε επίσης ότι η Ausimont διέθετε όλες τις δομές και όλες τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για την αυτοτελή της διαχείριση, ότι τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού της συμβουλίου δεν περιείχαν καμία ένδειξη συζητήσεως σχετικά με τις εμπορικές πολιτικές των θυγατρικών και ότι τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont δεν περιείχαν καμία αναφορά σε ενδεχόμενες οδηγίες ληφθείσες από αυτήν όσον αφορά τις εμπορικές πολιτικές, προτείνοντας να προσκομίσει το σύνολο των εγγράφων αυτών αν της το ζητούσε η Επιτροπή.
- 68 Τέλος, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε στις δηλώσεις της Solvay Solexis, που τις αναπαρήγαγε στην απάντησή της σε αίτηση παροχής πληροφοριών που της απηύθυνε η Επιτροπή και η οποία περιλαμβάνεται στον διοικητικό φάκελο, από τις οποίες προκύπτει ότι το διοικητικό συμβούλιο της Ausimont διέθετε ευρεία διακριτική εξουσία όσον αφορά τις εμπορικές δραστηριότητες κατά τον χρόνο της παραβάσεως.

- 69 Στην αιτιολογική σκέψη 417 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή παρέθεσε την επιχειρηματολογία που προέβαλε η προσφεύγουσα.
- 70 Ανέφερε, στη συνέχεια, στην αιτιολογική σκέψη 419 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «το επιχείρημα που προέβαλε [η προσφεύγουσα] σχετικά με την αυτοτέλεια της [θυγατρικής της]» αντικρουόταν από τα στοιχεία που εκτέθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 420 και 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Τέλος, στην αιτιολογική σκέψη 422 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «τα άλλα στοιχεία» που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν αρκούσαν για να ανατραπεί το επίμαχο τεκμήριο.
- 71 Πρέπει να τονιστεί ότι η συλλογιστική αυτή δεν εξετάζει την επιχειρηματολογία που προέβαλε η προσφεύγουσα, αλλά περιορίζεται στην παραπομπή στις πρόσθετες ενδείξεις που εκτέθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 420 και 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Κατά συνέπεια, στο προπαρατεθέν τμήμα της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από την προσφεύγουσα δεν αρκούσαν για να ανατρέψουν το επίμαχο τεκμήριο.
- 72 Επιπλέον, πρέπει να θεωρηθεί ότι, μολονότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει θέση επί όλων των στοιχείων που επικαλέσθηκε ο ενδιαφερόμενος, ιδίως όταν τα στοιχεία αυτά προφανώς δεν ασκούν επιρροή, είναι ασήμαντα ή προδήλως δευτερεύοντα (βλ. σκέψη 57 ανωτέρω), εν προκειμένω, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, τα στοιχεία που επικαλέσθηκε η προσφεύγουσα δεν μπορούν να θεωρηθούν ασήμαντα όσον αφορά την εκτίμηση της αυτοτέλειας της Ausimont.
- 73 Συγκεκριμένα, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα, όχι μόνον επικαλέσθηκε το γεγονός ότι συνιστούσε εταιρία χαρτοφυλακίου διαχειριζόμενη τη θυγατρική της ως απλή χρηματοοικονομική επένδυση, μέσω άλλης παρένθετης εταιρίας χαρτοφυλακίου, αλλά επικαλέσθηκε και ένα σύνολο ιδιαίτερων περιστάσεων που χαρακτηρίζαν τους δεσμούς μεταξύ των οικείων εταιριών κατά τον χρόνο της επίμαχης παραβάσεως.

- 74 Ειδικότερα, υποστήριξε, εμπεριστατωμένα, ότι η νέα διεύθυνση της εταιρίας χαρτοφυλακίου, αφού τέθηκε επικεφαλής του ομίλου κατόπιν της χρηματοπιστωτικής του κρίσεως το 1993, έλαβε μέτρα αναδιοργάνωσης συνεπαγόμενα την επιλογή να επιτραπεί στις εταιρίες του ομίλου να έχουν αυτοτελή συμπεριφορά, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, των σκοπών της εταιρίας χαρτοφυλακίου για την αντιμετώπιση της κρίσεως και, αφετέρου, της μεγάλης ανομοιογένειας των δραστηριοτήτων του ομίλου.
- 75 Τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν περιορίζονταν εξάλλου στις ισχυρισμούς αυτούς, αλλά περιείχαν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της εταιρίας χαρτοφυλακίου, συνοδευόμενες από δηλώσεις των διευθυντικών στελεχών των οικείων εταιριών, από την αλληλογραφία με τρίτους, καθώς και από ορισμένο αριθμό εσωτερικών εγγράφων των οικείων εταιριών που χρονολογούνταν από την περίοδο της παραβάσεως.
- 76 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή όφειλε να λάβει θέση επί της αντίθετης επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας, εξετάζοντας αν, με βάση το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων σχετικά με τους οικονομικούς, οργανωτικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ των οικείων εταιριών, η προσφεύγουσα είχε αποδείξει ότι η θυγατρική της ενεργούσε αυτοτελώς στην αγορά.
- 77 Η υποχρέωση της Επιτροπής να αιτιολογήσει την απόφασή της επί του σημείου αυτού προκύπτει σαφώς από το ότι το επίμαχο τεκμήριο είναι μαχητό, για δε την ανατροπή του η προσφεύγουσα όφειλε να προσκομίσει αποδείξεις περί του συνόλου των οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών μεταξύ αυτής, της παρένθετης εταιρίας και της θυγατρικής της.
- 78 Περαιτέρω, η επίμαχη έλλειψη της αιτιολογίας δεν μπορεί να διορθωθεί με την αναφορά στις ενδείξεις που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 420 και 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 79 Αφενός, όσον αφορά τις συνθήκες της συμμετοχής των εκπροσώπων της προσφεύγουσας στη σύσκεψη της 16ης Μαρτίου 1994, στην οποία συζητήθηκαν μεταξύ άλλων η συνέχιση ενός επενδυτικού σχεδίου από την Ausimont, καθώς και η ενδεχόμενη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων της (αιτιολογική σκέψη 420 της προσβαλλομένης αποφάσεως), πρέπει να παρατηρηθεί ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η ανάμειξη της μητρικής εταιρίας στις στρατηγικές επιλογές της θυγατρικής είναι ενδεικτική της ασκήσεως καθοριστική επιρροής.
- 80 Εντούτοις, επικαλούμενη την επίμαχη σύσκεψη ως απόδειξη της ασκήσεως της επιρροής επί της Ausimont, η Επιτροπή δεν έλαβε θέση επί των αντίθετων επιχειρημάτων που προέβαλε η προσφεύγουσα με την από 13 Απριλίου 2006 απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών που της είχε απευθυνθεί στις 4 Απριλίου 2006, ήτοι λιγότερο από ένα μήνα πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 81 Πρέπει να παρατηρηθεί, συναφώς, ότι, στην εν λόγω απάντηση, η προσφεύγουσα είχε μεταξύ άλλων υποστηρίξει, αναφερόμενη στο σημείωμα της Degussa σχετικά με την επίμαχη σύσκεψη, στη δήλωση ενός από τα πρώην διευθυντικά της στελέχη καθώς και στη δήλωση ενός πρώην προέδρου της Ausimont, ότι οι ιθύνοντές της που έλαβαν μέρος στην επίμαχη σύσκεψη είχαν μόλις αναλάβει τα καθήκοντά τους κατόπιν μιας σοβαρής χρηματοοικονομικής ανισορροπίας, ότι είχαν θεωρήσει τη σύσκεψη αυτή ως σύσκεψη αβρότητας και ότι δεν ήσαν ικανοί να διεξαγάγουν συζητήσεις έχοντας γνώση των σχετικών θεμάτων. Είχε ισχυριστεί ότι η εταιρία της είχε περιέλθει, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, υπό διοίκηση «ελεγχόμενη» από τις πιστώτριες τράπεζες, οι οποίες είχαν καταστεί οι κύριοι μέτοχοί της και οι οποίες έπρεπε να δίνουν τη άδειά τους για οποιαδήποτε επένδυση πάνω από ένα ορισμένο όριο, πράγμα που δικαιολογούσε, εν πάση περιπτώσει, την παρουσία των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας χαρτοφυλακίου σε συζητήσεις σχετικά με το επίμαχο επενδυτικό σχέδιο και, κατά μείζονα λόγο, σε αυτές σχετικά με την ενδεχόμενη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων της Ausimont. Τέλος, η προσφεύγουσα είχε επισημάνει ότι η επίμαχη σύσκεψη είχε πραγματοποιηθεί περισσότερο από ένα έτος πριν από την έναρξη της παραβάσεως και δεν μπορούσε συνεπώς να χρησιμεύσει ως άμεση ένδειξη επιρροής ασκηθείσας κατά τη διάρκεια της παραβατικής περιόδου.

- 82 Η Επιτροπή όμως δεν απάντησε στα επιχειρήματα αυτά, περιοριζόμενη να διαπιστώσει ότι η προσφεύγουσα είχε βεβαίως «επιβεβαιώσει ότι το συμφέρον για την Ausimont δεν ήταν παρά αμιγώς χρηματοοικονομικό, αλλά δεν [είχε] υποβάλει παρά μια δήλωση [του πρώην προέδρου της Ausimont] η οποία δεν προσθέτει νέα στοιχεία που θα άλλαζαν την πεποίθησή [της]» (αιτιολογική σκέψη 420 και υποσημείωση 391 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 83 Αφετέρου, όσον αφορά το στοιχείο του οποίου έγινε επίκληση στην αιτιολογική σκέψη 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι το γεγονός ότι το ίδιο πρόσωπο ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont και του διοικητικού συμβουλίου της Montecatini, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως και η Επιτροπή δέχεται με το υπόμνημα αντικρούσεως, όσον αφορά ένα στοιχείο το οποίο δεν εκτέθηκε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και επί του οποίου η προσφεύγουσα δεν είχε την ευκαιρία να προβάλει την άποψή της κατά τη διοικητική διαδικασία, το εν λόγω στοιχείο πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν μπορεί να αντισταχθεί στην προσφεύγουσα (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-191/98, T-212/98 έως T-214/98, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-3275, σκέψη 162 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί το στοιχείο αυτό ως στοιχείο της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 84 Περαιτέρω, έστω και αν, στην αιτιολογική σκέψη 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκανε επίσης αναφορά σε ορισμένες περιστάσεις της αναδιαρθρώσεως του ομίλου τον Δεκέμβριο του 2000, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα πραγματικά αυτά περιστατικά αφορούν ουσιαστικά τη μεταβίβαση της Ausimont στον όμιλο Solvay που πραγματοποιήθηκε μετά το πέρας της παραβάσεως. Η Επιτροπή όμως δεν διευκρινίζει για ποιο λόγο οι περιστάσεις αυτές περιέχουν κάποια ένδειξη της επιρροής που άσκησε η προσφεύγουσα επί της συμπεριφοράς της Ausimont κατά τον χρόνο της παραβάσεως.
- 85 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αναφορά που έκανε η Επιτροπή στα στοιχεία που εκτέθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 420 και 421 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω το λυσιτελές της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας που αντλείται από την αυτοτέλεια της Ausimont και, επομένως, δεν μπορεί να αποτελέσει επαρκή αιτιολογία για την απόρριψη της επιχειρηματολογίας αυτής.

- 86 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής που αντλείται από την ύπαρξη και άλλων ενδείξεων της επιρροής που ασκούσε η προσφεύγουσα επί της Ausimont, ήτοι ότι ο πρόεδρος και ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου της προσφεύγουσας ήσαν μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Ausimont κατά τη διάρκεια ενός μέρους της παραβατικής περιόδου, καθώς και η ανάμειξη της προσφεύγουσας σε ένα σχέδιο της Ausimont σχετικά με μια κοινοπραξία στις Ηνωμένες Πολιτείες, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα στοιχεία αυτά δεν εκτέθηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση και δεν μπορούν συνεπώς να διορθώσουν την ανεπάρκεια της αιτιολογίας της αποφάσεως αυτής.
- 87 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε διεξοδικώς θέση επί των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο που προκύπτει από τη συμμετοχή της στο κεφάλαιο της Ausimont και, συνεπώς, δεν αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο το συμπέρασμά της όσον αφορά τον καταλογισμό της επίμαχης παραβάσεως στην προσφεύγουσα.
- 88 Στον βαθμό που η Επιτροπή υποστηρίζει, με το υπόμνημα αντικρούσεως, ότι τα περι του αντιθέτου αποδεικτικά στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα ήταν, εν πάση περιπτώσει, ανεπαρκή για να αποδειχθεί η αυτοτέλεια της Ausimont, πρέπει να τονιστεί ότι από την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει κανένα στοιχείο εκτιμήσεως από την Επιτροπή των επίμαχων στοιχείων, πράγμα που εμποδίζει τον έλεγχο του βασίμου της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά την πτυχή αυτή.
- 89 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αιτιολογία πρέπει, κατ' αρχήν, να ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο ταυτοχρόνως με την απόφαση που τον βλάπτει, η δε έλλειψη αιτιολογίας δεν δύναται συνεπώς να καλυφθεί επειδή ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της αποφάσεως κατά τη διάρκεια της δίκης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørdindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 463, και του Πρωτοδικείου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, T-25/04, González y Díez κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-3121, σκέψη 220).
- 90 Επομένως, η επίμαχη έλλειψη της αιτιολογίας δεν μπορεί να καλυφθεί κατά τη διάρκεια της δίκης.

- 91 Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεσθεί βασίμως την απόφαση FNCBV κατά Επιτροπής (σκέψη 55 ανωτέρω, σκέψεις 362 έως 363), με την οποία το Πρωτοδικείο διαπίστωσε μια παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως διαπραχθείσα από αυτήν στο πλαίσιο του καθορισμού των προστίμων που επιβλήθηκαν για τις παραβάσεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, αναφέροντας ταυτοχρόνως ότι, στον βαθμό που η λύση στην οποία κατέληξε το θεσμικό αυτό όργανο έπρεπε να επικυρωθεί επί της ουσίας, η παράβαση αυτή δεν συνεπαγόταν ούτε την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ούτε τροποποίηση του ύψους των προστίμων.
- 92 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η τελευταία αυτή εκτίμηση, η οποία εντασσόταν στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας πλήρους δικαιοδοσίας την οποία διαθέτει το Πρωτοδικείο όσον αφορά τις χρηματικές κυρώσεις, δεν μπορεί να μεταφερθεί στην υπό κρίση υπόθεση, όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η Επιτροπή έκρινε ότι συντρέχει η ευθύνη της προσφεύγουσας για την επίμαχη παράβαση.
- 93 Συγκεκριμένα, ενώ η εκτίμηση του προσήκοντος χαρακτήρα του ποσού των προστίμων, που πραγματοποιεί το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της εξουσίας πλήρους δικαιοδοσίας, μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να δικαιολογήσει τη συνεκτίμηση πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων, η δυνατότητα αυτή δεν ισχύει στο πλαίσιο του ελέγχου της τηρήσεως της υποχρέωσης αιτιολογήσεως της αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση, όταν αυτή υπόκειται στον έλεγχο της νομιμότητας (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10101, σκέψεις 54 και 55).
- 94 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτός ο λόγος που αντλείται από την παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως και να γίνει συνεπώς δεκτό το αίτημα περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον αφορά την προσφεύγουσα.
- 95 Κατά συνέπεια, παρέλκει η απόφαση επί του πρώτου και του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁹⁶ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Ακυρώνει την απόφαση C(2006) 1766 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/F/C.38.620 — Υπεροξειδίο του υδρογόνου και υπερβωρικό άλας), καθόσον αφορά την Edison SpA.**
- 2) **Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Vadapalas

Prek

Dittrich

Truchot

O'Higgins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουνίου 2011.

(υπογραφές)